

OKUL ÖNCESİNDE GELİŞİMSEL ÖLÇEKLERİN YANSIMALARI

Serap ANTEPLİ, Yasemin YILDIZ

Dadya Çocukları II Okul Öncesi Eğitim Kurumu

Mutlukent Mahallesi, Binsesin Sitesi 1979 Cadde 2070 Sokak No: 12 Ümitköy Ankara

ÖZET

AMAÇ: Denver II Gelişimsel Tarama Testi; 0-6 yaş çocukların gelişimsel durumları hakkında bilgi veren ölçeklerden biridir. Çocukları erişkinden ayıran en önemli özellik; sürekli büyüme- gelişme sürecinde olmasıdır ve Denver Testi okul öncesi gelişimsel sapmalarının erken dönemde belirlenmesini sağlar. Denver II Gelişimsel Tarama Testi; 1. Kişisel Sosyal Duygusal Gelişim: İletişim kurma, bireysel gereksinimlerini karşılayabilme 2. İnce Motor Gelişim: El göz koordinasyonu, küçük cisimleri kullanabilme, çizme yetisi 3. Dil Gelişimi: İşitme, anlama, konuşma 4. Kaba Motor Gelişim: Oturma, yürüme, zıplama, büyük kasların kullanımı olarak özetlenebilir.

GEREÇ VE YÖNTEM: Bu çalışma 2013-2014 döneminde Dadya Çocukları Kreş ve Gündüz Bakım Evi'ne devam eden 134 çocuğa uygulanan ölçek sonuçlarına dayanarak hazırlanmıştır. Ölçek sonuçları normal / şüpheli şeklinde değerlendirilmiştir. Ölçeklerde yaş çizgisine göre gecikme saptanan çocuklar farklı etkinliklerde gözlenmiş, gelişim gözlem kontrol formu gözlemlere dayanarak gözlenmedi / şüpheli notu düşülerek doldurulmuştur. Şüpheli vakalara kısa aralıklarla 2-3 kere ölçek uygulanmış, ardından ailelerle görüşme yapılmıştır. Görüşme sonucunda gerekliyse, uygun görülen uzmanlık alanlarına yönlendirmede bulunulmuş; beklenen / beklenene yakın sonuçlar alınmıştır. 134 çocuğa uygulanan ölçek sonuçlarında en fazla sapma dil ve kaba motor gelişimde görülmüştür. Dadya Çocukları'nda çocukların yaş özelliğine göre gelişim ve beceri durumları Marmara Hazır Bulunmuşluk, Peabody gibi farklı ölçeklerle ölçülmektedir;

- Öğretmenlerin gruplarına yönelik eğitim planlarını hazırlamalarında,
- Çocukların bireysel özelliklerine göre farklılaştırılmış etkinlikler hazırlamada,
- Anne babaların gereksinimlerini bilerek bilgilendirmede,
- Şüpheli durumlarda doktora / uzmana yönlendirmede ve uzmanla işbirliği kurmada kullanılmaktayız.

BULGULAR: Bu süreçte 7 çocuğumuza ifade edici dilde terapi önerilmiş, 3 çocuğa yaygın gelişimsel davranış bozukluğu, 2 çocuğumuza ince motor, 4 çocuğumuza da kaba motor geriliği tanısı konmuş, uzmanlarla işbirliği içinde gelişim takibi yapılmış ve başarılı sonuçlar alınmıştır. Çocuklardaki normalden sapmaların erken saptanması ve önleyici tutumlar oluşturulması için ailelere; bilgilerin yaşantılarıyla örtüştürülebilmesi, neden-sonuç ilişkilerinin kurulabilmesi için drama destekli aile eğitim programları; grupta yapılan ölçeklerde alınan sonuçlara göre; desteklenmesi gereken alanlara yönelik gerçekleştirilmektedir. “Sinirler, Sorumluluklar, Sorun Çözme” konulu eğitim çalışmaları buna örnektir.

SONUÇ: Okulöncesi dönemde önlemlerin alınmadığı gelişim/ davranış problemleri okul döneminde sosyal uyum, davranış sorunları, akademik başarıda olumsuz etkileyeceğinden önemlidir.

Anahtar kelimeler: Gelişim, ölçek, sapma, şüpheli vaka.

GİRİŞ

0-6 yaş sonuna kadar olan okul öncesi yaşlar; yaşam sürecinde en önemli ve sürekliliği olan dönemlerdir. Çocuğun gelişimi bütünsel bir süreçtir ve farklı alanlarda birbirini destekleyen çok boyutlu ilişki içindedir. Çocukları yetişkinden ayıran en önemli özellik sürekli büyüme-gelişme-öğrenme sürecinde olmasıdır.

Denver II Gelişimsel Tarama Testi 0-6 yaş çocuklarının gelişimsel durumlarının ve beceri düzeylerinin saptanmasında uygulanması kolay bir testtir. Çocuğun gelişiminin periyodik izlenmesinde sapmaların belirlenmesinde önemli bir yeri vardır. Tanı konulmamış olan gelişimsel sorunları taramada, farklı durumları nesnel bir ölçüyle doğrulamada Denver II Gelişimsel Tarama Testi çocuğun gelişim alanlarına yönelik işlevlerde becerisini yaş özellikleriyle karşılaştırır.

Dünyadaki bütün çocuklar aynı gelişim sürecinde gelişirler. Piaget'e göre gelişim; bilme, anlama, yorumlama ve öğrenme eylemlerini gerçekleştirmeyi sağlayan davranışların genel adıdır. Çocuğun her yaş dönemindeki özellikleri, gereksinimleri, ilgi alanları iyi bilinip, doğru yaklaşımlarda bulunarak yeterli düzeyde karşılanırsa çocuğun gelişimi de sağlıklı olacaktır. Yaşamın temelini oluşturan okul öncesi döneminin özellikleri bilişsel-duyuşsal-fiziksel-sosyal-dil-özbakım alanında gerçekleşen, birbirlerini tamamlayan-destekleyen süreçleri bilmeyi ve onlara uygun koşulları oluşturmayı gerektirmektedir.

Sistemli-planlı eğitimin/amaca uygun eğitim materyallerinin ve çevre olanaklarının sağlanabilmesinin; çocukların gelişimine katkısı, okul öncesi eğitim kurumlarının önemini arttırmaktadır.

Okul Öncesi Eğitim Kavramı;

- Çocuğun doğumu itibari ile 6 yaşına kadar olan zaman dilimi içinde (0-72 ay),
- Çocuğun tüm gelişim alanlarını (bilişsel, dil, duygusal, sosyal, fiziksel, psikomotor, kişisel) desteklemeye yönelik,
- Gelişimsel özelliklerine ve bireysel farklılıklarına uygun,
- Mevcut potansiyelini ortaya çıkarmasını, geliştirmesini ve kendini ifade etmesini amaçlayan,
- İlköğretime hazırlığı sağlayan,
- Çocuğun bulunduğu toplumun kültürel değerlerini tanınmasını, benimsemesini ve topluma uyumunu gözetilen,
- Tüm bunlar için uygun ve uyarıcı bir çevre olanağı sunan,
- Bir okul öncesi eğitim kurumunda ailede ya da alternatif programlarda verilen sistemli ve planlı bir eğitim süreci olarak tanımlanır. (Turaşlı, 2011)

1988'den bu yana, çocuklarına, hijyenik bir ortamda, konusunda eğitimli güçlü bir kadroyla dil-bilişsel, sosyal-duygusal, psikomotor gelişimlerini ve özbakım becerilerini kazandırmak, ilköğretime hazırlamak, aileyle şeffaf bir iletişim kurarak ve sürekli iyileştirme yaparak güven duygusu içinde 0-6 yaş çocuklarına bakım, eğitim ve rehberlik hizmetleri vermektedir. Dadya felsefesine göre; çocukların sosyalleşme ve bağımsız birey olma sürecinde, çocuğu tanıyarak; kendi gelişim hızına ve modeline uygun olarak, aktif öğrenmeye dayalı, gelişme fırsatları tanıyacak fiziksel, sosyal, sosyal ve duygusal ortamı sağlayabilmek ve okul- aile- çocuk iletişimini sağlamak; temel becerileri kazanmış, kendisiyle ve çevresiyle barışık, bilimsel bilgiye, sanata ve çevreye duyarlı çocuklar yetiştirmek temel amaçtır. Çocukların gelişimleri Çocuk Gelişimi Eğitimi Uzmanları tarafından belirli aralıklarla saptanmakta, izlenmekte, belgelenmekte, öğretmen ve ailelerle paylaşılarak işbirliğine gidilmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların çok yönlü gelişimi desteklenmektedir.

Sosyal Gelişim: Akranları ile vakit geçirir, sosyal oyunlar oynar. Grup etkinliklerine katılır. İşbirliği yapmayı öğrenir. Duygularını ve kendini ifade etmeyi öğrenir. Başarı duygusunu tadarak özgüveni geliştirir.

Dil Gelişimi: Dil gelişimi ile ilgili etkinlikler; çocukların sözcük dağarcığını geliştirir,

kendini ifade ederken dili etkili bir şekilde kullanmasına yardımcı olur. Dili anlama becerileri gelişir. Türkçeyi kurallara uygun kullanır.

Bilişsel Gelişim: Çocuğun dünyayı anlaması ve öğrenmesini sağlayan bilişsel etkinlikler düzenlenir. Bilişsel gelişim becerileri; algı, dikkat, bellek, problem çözebilme, neden sonuç ilişkisi kurma, kavram öğrenme, hayal gücünü kullanabilme, yaratıcı düşünmeyi geliştirmeyi kapsamaktadır.

Duyu Eğitimi: Çocuklar dünyayı duyularıyla anlamlandırır. Görerek, işiterek, dokunup hissederek, koklayarak ve tadarak çevresini tanır. Çocuk duyu eğitimiyle araştırma ve keşfetme imkanı bulur.

Hareket Gelişimi: Çocuk, baş ve vücut dengesini korumayı; bedenini eş güdümlü olarak hareket ettirmeyi, çevreyi tanımayı ve keşfetmeyi öğrenir. Nesneye uzanma, yakalama, elinde tutabilme, eli ile yönlendirmeler yaparak keşfetme gibi beceriler çeşitli etkinliklerle desteklenerek el-parmak ile el ve göz koordinasyonunu geliştirir.

Sağlık, Bakım, Beslenme: Çocukların doğdukları andan itibaren kaliteli bakım almaları büyük önem taşımaktadır. Özellikle başkasına bağımlı oldukları ve büyümenin en hızlı olduğu 0-36 aylık dönemde gereksinimlerinin karşılanması, sağlığının korunması, yeterli ve dengeli beslenmesi okul öncesi kurumlarında önemlidir. (TC MEB, 2013, 0-36 Aylık Çocuklarda Sağlık, Bakım, Beslenme)

Denver II Gelişimsel Tarama Testi

1 ay ile 6 yaş arasındaki çocukların gelişimlerini belirlemede kullanılır. Denver II Gelişimsel Tarama Testi; 4 bölümden ve 134 maddeden oluşur.

- 1. Kişisel Sosyal Gelişim:** Çevresindeki kişilerle iletişim kurma, bireysel gereksinimlerini karşılayabilme.
- 2. İnce Motor Gelişim:** El göz koordinasyonu, cisimleri kullanabilme, çizme yetisi
- 3. Dil Gelişimi:** İşitme, anlama, konuşma, sebep-sonuç ilişkilerini kurma.
- 4. Kaba Motor Gelişim:** Oturma, yürüme, zıplama, büyük kaslarını kullanma

Çocuğun doğum tarihine göre, doğru yaş çizgisi belirlendikten sonra özel test malzemelerinin kullanımı ile yaşlılarına oranla nerede olduğuna bakılarak puanlanır, yorumlanır. Şüpheli test sonuçları saptanan çocukların fiziksel ve nörolojik muayene bulgularıyla korelasyonuna bakılır.

Test verilışı için yönergeler

1. Gülümseyerek, konuşarak ya da el sallayarak çocuk gülümsotilmeye çalışılır, fakat dokunulmaz.
2. Çocuk kendi eline birkaç saniye bakmalıdır.
3. Çocuk ayakkabılarını bağlayamayabilir veya arkasındaki düğmeyi, formunu kapatamayabilir.
4. Parmakların arkasına ya da ucuına enkurulduğunda çingırağı yakalarsa geçer.
5. Çizgi, uygulayıcının çizdiğinden 30 derece ya da daha az ölçimde olursa geçer.

7. Herhangi bir kapalı şekil geçer. Devamlı yuvarek hareketler kalır.
8. Hangi çizgi daha uzun? Kağıdı çevirip bir kez daha sorun.
8. Çarpazlaşan çizgiler geçer.
8. Önce şekilleri göstererek yucağa kopya ettirin; yapamazsa çizerek gösterin.

- 7., 8. ve 9. maddeleri verirken adını söylemeyin. 7 ve 8'de şekillerin yapığını göstermeyin.
10. İnsan çizme skorlamasında çift organlar (2 kol, 2 bacak, vb.) tek parça olarak sayılır.
11. Çocuğa kúp vererek "bunu anneye ver", "bunu yere koy", "bunu masaya koy" yönergelerini sırayla verin. En az birini yapabiliyorsa geçer.
12. Bebeği kullanarak çocuğa deyin ki: Bana burnunu, gözünü, kulağını, eğzünü, elini, ayağını, karnını, saçını göster. Kaç kısım gösterdiğini kaydedin.
13. Çocuğu ayağa kaldırın. Eline küçük verek "bunu masanın altına koy", "bunu masanın üstüne koy", "bunu annenin arkasına koy", "bunu annenin önüne koy" yönergelerini sırayla verin. Üpünü bilen, "yer bildiren bir terim anlama" maddesinde geçer.

14. Önce "resmin adını söyleme" maddesini verin (Bk. 15) Üç tanadan az isim söyleyemeyen çocukun önünde iken "hana kuşu, kediyi, ... göster" deyin. Kaçını bildiğini kaydedin.
15. Resimleri gösterin ve adını söylemesini isteyin (sadece ses çıkarırsa puan verilmez). Kaçını bildiğini kaydedin.
16. Resimleri kullanarak çocuğa şunları sorun: "Hangisi uçar?, ... miyav der?, ... konuşur?, ... havlar?, ... dört nala koşar?" Bir tanesini bilirse geçer.
17. "Üşüdüğün zaman ... yorulduğün zaman ... açlığın zaman ne yaparsın?" diye sorun. Bir tanesini bildiğinde ilgili maddeden geçer.
18. "Bardakla ne yapılır?, Sandalye ile ne yapılır?, Kalemle ne yapılır?" diye sorun. İşlev tanımlayan doğru yanıt olarak kabul edilmelidir.
19. "Top, deniz, masa, ev, elma, perde, meyve, tavan nedir?" diye sorun. Kullanımı, şekil, yapığını maddü, genel sınıflama (ömeğin, "elma meyvedir" gibi, "kırmızı değil") açısından tanımlayıcı sözler geçer. Kaç sözcük bildiğini kaydedin.
20. "Al büyüktür, pold ya fare?", "Ateş sıcaktır, peki ya buz?", "Anne bir kadındır, peki ya baba?", "Güneş gündüz çıkar, peld ya ay?", diye sorun. Kaçını bildiğini kaydedin.
21. Kağıdın üzerine doğru sayıda kúp koy ve "kağıdın üzerinde kaç kúp var?" sorusunu doğru yanıtlanca geçer.

* Gözlemler :

GEREKÇE VE YÖNTEM

Bu çalışma 2013-2014 döneminde Dadya Çocukları Kreş ve GBE'ye devam eden 134 çocuğa uygulanan Denver II Gelişimsel Tarama Testi'nin ölçek sonuçlarına dayanarak hazırlanmıştır. Ölçek sonuçları "normal", "şüpheli" şeklinde değerlendirilmiştir. Bir alanda iki veya daha fazla ve bir başka alanda daha bir gecikme saptanması durumunda şüpheli olarak değerlendirilmiştir.

Denver II Gelişimsel Tarama Testi Bulguları

10-12 aylık	4 çocuk,	1 çocuk, Dil-Kaba Motor Alanında sapma
13-15 aylık	3 çocuk,	1 çocuk, Dil- Kaba Motor Alanında sapma
16-19 aylık	6 çocuk,	3 çocuk, Dil- Kaba Motor Alanında sapma
20-24 aylık	4 çocuk	Gelişimleri iyi
24-30 aylık	24 çocuk,	8 çocuk, Dil Alanında sapma
	3 çocuk,	Kaba Motor Alanında sapma
30-36 aylık	37 çocuk,	9 çocuk, Dil Alanında sapma
	5 çocuk,	Kaba Motor Alanında sapma
	2 çocuk,	İnce Motor Alanında sapma
	2 çocuk,	Kişisel-Sosyal Alanda sapma
36-42 aylık	32 çocuk,	3 çocuk, Dil Alanında sapma
	2 çocuk,	Kaba Motor Alanında sapma
42-48 aylık	9 çocuk,	1 çocuk, Kaba-İnce Motor Alanında sapma
48-60 aylık	13 çocuk	Gelişimleri iyi

0-12 ay arasında 1 aylık periyotlarla , 12-36 ay arasında 3 aylık periyotlarla kontroller yapılmış yaşlar büyüdükçe periyotlar 6 aylık süreçlerle gerçekleştirilmiştir. (Yalaz, Anlar ve Bayoğlu, 2010)

Çocuklardaki normalden sapmaların erken saptanması, altta yatan olası nedenlerin tanımlanması ve terapi programlarına alınması gelişimsel süreç açısından çok önemlidir. Denver II Gelişimsel Tarama Testi uygulaması ve yorumu kolay bir testtir. Testin belirli zaman aralıklarıyla büyüme yaşına göre tekrar edilmesi önemlidir.

Kurumumuzda toplam 134 çocuk arasında; 35 çocuk Denver II Gelişimsel Tarama Testi'nde şüpheli olarak saptanmıştır, şüpheli vakalara kısa zaman aralığıyla 2 defa test uygulanmış ve çocuk gelişimi uzmanları tarafından öğretmenleriyle görüşme yapılmış, önerilerde bulunulmuş, görüşmeler tutanak altına alınmıştır. Ölçeklerde, yaş çizgisine göre gecikme saptanan çocuklar, farklı etkinliklerde grup içinde gözlemlenmiş ve notlar alınmıştır. Gelişim gözlem kontrol formlarındaki bulgularla karşılaştırma yapılmıştır. Ayrıca okulumuz tarafından geliştirilen; aylık eğitim programlarının kazanımlarına yönelik hazırlanan radarlar uygulanmış, öğretmenlerin doldurduğu bireysel değerlendirme radarlarının sonuçları alınmış, doğrulamaları yapılmış; ortak noktalar belirlenmiştir. Daha sonraki aşamalarda ailelerle özel görüşülerek, uygun görülen uzmanlık alanlarına yönlendirilmiş ve çocuklar destekleyici bireysel programlara alınmış, bunlar da radarlarla izlenmiştir.

RADAR DEĞERLENDİRME; BİREYSEL ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME YÖNTEMİDİR VE ÖĞRENCİNİN KENDİ İÇİNDEKİ GELİŞİMİNİ TAKİP EDER. Öğrencinin Adı, Soyadı, Yaş Grubu, Okul Numarası: Liderin ve Doğrulama Yapanın Adı Soyadı: Radarmın Ayı, Yılı:	
Dadya Çocukları Doküman Kodu: 80200407 Tarih: 25.04.2019	
1. Ölçüm : Sıyah (Lider Tarafından) Tarih: 2. Ölçüm : Mavi (Lider Tarafından) Tarih: 3. Ölçüm : Kırmızı (Lider Tarafından) Tarih: 4. Doğrulama Ölçümü Yeşil (Farklı Kişi Tarafından) Tarih: ÖLÇÜM YAPAN İMZA: DOĞRULAYAN İMZA:	1. A. ÇOCUK 4. GİRİŞ 3. A. YERİNE 2. A. DEĞERLENDİRME 1. A. YERİNE
Son radarda 5/5 ulaşılmak istenmelidir. Grup 4/5 çıkarsa desteklenmeli, radarda çocukluk 3/5 ve altı çıkarsa aynı kazanamı tabanı alınmalıdır. İlk bir ölçümde 3/5 Sonuçunda bireysel desteklenmek üzere ödüllendirilmeli, çocuk serbest zamanda bireysel olarak desteklenmeli, diğer ayın radarda ele alınmalıdır. 2/5 ve altı çıkarsa halinde birkaç ay aynı kazanım alınmalı, aile ile nedenleri görülmelidir.	
Değerlendirme/Alınacak Önlem:	

BULGULAR

Dil gelişiminde ve kaba motor gelişimde sapma olan çocukların aile yapıları incelenmiştir. Ailelerin (anne-baba) tümü üniversite mezunudur. İki ailede anne-baba ayrı, 6 ailede de evde büyükanne bulunmaktadır. Dil gelişiminde sapma olan 25 çocuktan 19 çocuk ailenin ilk çocuğudur. Aynı zamanda 12 çocuğun da yabancı uyruklu bakıcıyla büyüdüğü belirlenmiştir.

Kaba motor gelişiminde sapma saptanan 16 çocuktan 9 çocuk ailenin ilk çocuğudur. Genel olarak da anne-babanın çok koruyucu tutum içinde olduğu; çocuklara bazı fırsatların verilmediği belirlenmiştir.

Gözlemlerimizde ve ailelerin bireysel başvurularında kurallara uymama ve öfke kontrol problemleri sık rastlanmaktadır. Bu durum aile eğitim programlarının önemini ortaya koymaktadır. Çocuklardaki normalden sapmaların erken saptanması ve önleyici davranış tutumlarının oluşturulabilmesi için ailelere “Sınırlar/Sorumluluklar/Sorun Çözme”, “Yaş Özellikleri ve Sağlıklı İletişim Yolları”, “Nerede Hata Yaptım?” vb. konulu eğitim çalışmaları planlanmış ve uygulamalı olarak yapılmaktadır.

Dadya Çocukları Kreş ve GBE’de Uygulanan Diğer Ölçekler

Peabody Resim-Kelime Testi: Çocukların alıcı dil yaşını gerekli durumlarda belirlemek için kullanılır.

Metropolitan Testi: Okula hazırlık, verilen yönergeyi anlama ve uygulamayı başarma ölçekleri üzerine hazırlanmıştır. Bulguları desteklemek için kullanılır.

Marmara İlköğretime Hazırlık Ölçeği: Doç. Dr. Özgül Polat tarafından geliştirilen test, 60-72 aylık çocukların tüm gelişim alanlarını kapsayan “Gelişim Formu” ve “Uygulama Formu” olmak üzere iki boyutludur. Gelişim formu, öğretmen/aile tarafından uygulanmaktadır. Uygulama formu; matematik/fen/ses/çizgi ve labirent çalışmalar olmak üzere 5 bölüm ve 73 sorudan oluşmaktadır. Dönem başı ve dönem sonu uygulanarak yüzdellik dillimler şeklinde veriler elde edilmektedir.

MARMARA İLKÖĞRETİME HAZIR OLUŞ ÖLÇEĞİ		
Orsül POLAT		
İsim :	Kız ☐ Erkek ☐	
Uygulama Tarihi :		
Doğum Tarihi :		
Kronolojik Yaş :	Uygulanca:	
UYGULAMA FORMU PUANLARI		
	Hata Puanı	Yüzdellik Değer
Matematik Becerileri		
Ten Becerileri		
Ses Çalışmaları		
Çizgi Çalışmaları		
Labirentler		
UYGULAMA FORMU TOPLAMI		
GELİŞİM FORMU PUANLARI		
	Hata Puanı	Yüzdellik Değer
Zihinsel - Dil Gelişim		
Sesyo - Duyusal Gelişim		
Fiziksel Gelişim		
Öz bakım Becerileri		
GELİŞİM FORMU TOPLAMI		

Aynı zamanda “**Ist Mein Kind Schulleif?**” (Çocuğum Okula Gidebilir Mi?): Ursula and Peter Lauster tarafından geliştirilen bu test 48-72 ay arasında çocuklara uygulanmaktadır. Bu ölçeğin değerlendirme alanları: İçerik Kavrama / Lojik (Mantıksal) Düşünme / Bellek / Konsantrasyon / Yaratıcılık / Boyut Kavramı / Miktar Kavramı / Çizim Becerisi / Şekil Algısı / Pratik Beceri olmak üzere 6 ölçekte belirlenir. Çocukların profili hakkında ayrıntılı bilgi verir. Her çocuk için uygulamakta ve okula hazırlık düzeyi saptanmaktadır.

GELİŞİM TABLOSU

İSİM			DOĞUM TARİHİ				TEST UYGULAMA TARİHİ			
Çok İyi										
İyi										
Normal Üstü										
Normal Altı										
Az										
Çok Az										
Değerlendirme Alanları	İçerik kavrama	Lejlik Düşünme	Bellek	Konsantrasyon	Yaratıcılık	Boyut Kavrama	Miktar Kavrama	Çözüm Becerisi	Şekil Algısı	Pratik Beceri

Çocuk değerlendirme ölçeklerini biz;

- Öğretmenlerin gruplarına yönelik bir sonraki haftanın/ ayın eğitim planlarını hazırlamada,
- Öğretmenlerin çocukların bireysel özelliklerine göre farklılaştırılmış etkinlikler planlamalarında,
- Öğretmenlerin kendi değerlendirme radarları ile ölçekler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt etmelerinde ve doğru sonuca ulaşmalarında,
- Anne-babalara çocuklarıyla ilgili, yazılı dokümanlara dayanarak bilgilendirmede,
- Anne-babalar için eğitim programlarının seçiminde ve hazırlanmasında,
- Çocukların gelişim ve becerilerine yönelik değerlendirmelerin izlenmesi, kayıt altına alınmasında, doğrulamalarda,
- Şüpheli durumlarda (yaşıtlarından farklı olan) doktora/uzmana yönlendirmede ve işbirliği kurmada kullanılmaktayız.

2013-2014 eğitim döneminde uzmanlara yönlendirdiğimiz kurumumuzda 7 çocuğumuza konuşma terapisti tarafından ifade edici dilde terapi önerilmiş, 3 çocuğumuza çocuk psikiyatristi tarafından yaygın gelişimsel davranış bozukluğu konusunda, 2 çocuğumuza çocuk nöroloğu tarafından ince motor ve 4 çocuğumuza kaba motor gelişimlerine yönelik destek programlar önerilmiştir.

SONUÇ

Ebeveynlik çocuğun doğumu ile başlayan bir süreçtir. Çocuğun yetişkin birey olduğunda sahip olacağı kişilik örüntüsü aile ortamında oluşur. Aile bireylerinin çocukla olan iletişimi, tutum ve tavırları, gerçekçi yaklaşımları, etik değerleri çocuklar üzerinde kalıcı izler bırakır. Bunun için okul-aile işbirliğini çok önemsenmelidir.

Okul öncesi dönemde çocukların gelişim durumlarının belli periyodlarla saptanması, gözlenmesi, izlenmektedir. Bilgilerin dokümanite edilmesi, ailelerle paylaşılması, uzmanlarla işbirliğine girilerek sorunlarının giderilmesine yönelik destekleyici programların yapılması ile başarılı sonuçlar alınmaktadır. Okul öncesi dönemde tanımlanamayan gelişim problemleri; okul döneminde çeşitli sosyal uyum, kendini ifade edememe, davranış sorunları gibi durumlara yol açabilecektir. Olumsuz benlik algısı akademik başarılarını istenmedik yönde etkileyebilecektir. Kurumumuza kayıtlı tüm öğrencilerin gelişimleri yaş dönemlerine göre periyodik olarak takip edilmekte ve akranlarından farklılık gösteren çocuklar ilgili birimlere, aile ile işbirliğine girilerek, yönlendirilmektedir. Bu gelişim ölçekleri ile çocukta herhangi bir sorun varsa erkenden belirlenmekte, kontrollü ve istendik ölçülerde gelişimi için gerekli tedbirler alınabilmektedir.

Bunun yanında problem durumlar olmasa bile; bu test ve değerlendirmelerin aileler ile paylaşımı sayesinde; aileler çocukları hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olabilmektedir. Bu bağlamda aile eğitim ve bilgilendirme görüşmeleri ebeveynlere; çocuklarının fiziksel, duygusal, bilişsel ve motor yönden gelişimlerinin her aşamasında farkındalıklarını artırıcı, eksikliklerini tamamlayıcı, farklılıklarını kabul edici, bireysel özelliklerini tanıttıcı, tutum ve tavırlarını geliştirici olmalıdır. Ailelere; öğrendiklerini yaşantılarıyla örtüştürebilmeleri; neden- sonuç ilişkilerini kurabilmeleri için belli aralıklarla drama destekli aile eğitim programları gerçekleştirildiğinde çevremizde; çocuğunu tanıyan, ona gereken fırsatları sunan, ama en önemlisi mutlu çocuklar ve aileler olacaktır.

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Uzmanı Serap Antepli
Çocuk Gelişimi ve Eğitimcisi Yasemin Yıldız

KAYNAKLAR

- Lauster, U. & P., (1974). *Ist Mein Kind Schulreif*, Germany
- T.C. M.E.B., (2013). *0-36 Aylık Çocuklarda Sağlık, Bakım ve Beslenme*
- Yalaz, K. & Anlar, B. & Bayoğlu, B. U., (2010). *Denver II Gelişimsel Tarama Testi*, Ankara: Gelişimsel Çocuk Nörolojisi Derneği
- Polat, Ö., *Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeği El Kitabı*
- Haktanır, G. (Ed.) (2011). *Okul Öncesi Eğitime Giriş* (5. Baskı) Ankara: Anı Yayıncılık